نام و نام خانوادگی:	جمهوری اسلامی ایران اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه مدیریت آموزش و پرورش شهرستان ثلاث‌باباجانی **دبیرستان پسرانه نمونه دولتی دانش** **آزمون پایانی نوبت اول-دی ماه** سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴	نام درس: فارسی(۲) نام دبیر: مسعود عمری روز و تاریخ امتحان: ۳۰ / ۱۰ / ۱۴۰۴ زمان پاسخگویی: ۹۰ دقیقه تعداد صفحه: صفحه
کد ملی:		
نام پدر:		
پایه: هشتم کلاس:		
شماره صندلی:		

نمره به عدد:	نمره به حروف:	محل مهر آموزشگاه

ردیف	** واژه‌شناسی، ۲/۵ نمره **	بارم
۱	معنی لغات مشخص شده را بنویسید. الف) گوهر شُکر عطایت سُفتَن ..... ب) وقتی جولاهه‌ای به وزارت رسیده بود ..... ب) گفتا: نشان چه پرسی؟ آن کوی بی نشان است ..... د) هر ستاره پولَکی از تاج او	۱
۲	صحیح و غلط: الف) واژه « خِرِفت » صحیح نیست و باید به صورت « خِرِف » نوشته شود. ص غ ب) « جُزء » به معنای بخشی از کلّ چیزی است و « جُز » به معنای مگر و غیره. ص غ	/۵
۳	در ترکیب‌های زیر دو اشتباه املایی وجود دارد؛ آنها را پیدا کرده و شکل صحیح‌شان را بنویسید. (هم‌عقیده و متّفق ـ مدح و سنا ـ دُرُشت و ضخیم ـ اخلاق و فضایل ـ نمونه‌ها و مظاهر ـ ذکر و ستایش ـ أیان و آشکار ـ رنگ و لُعاب ـ مبدأ و خاستگاه ـ بهره و نصیب)	/۵
۴	کلمه جمع را به مفرد و کلمه مفرد را به جمع تبدیل کنید. الف) رادان: ..... ب) ارمغان:	/۵
	** تاریخ ادبیات، ۱ نمره **	
۵	از میان آثار زیر، دو مورد نوشتهٔ « قیصر امین‌پور » است؛ آنها را مشخص کنید. (آینه‌های ناگهان ـ فرزند ایران ـ صدای پای آب ـ سفر شِکُفتن ـ آقا مهدی ـ در کوچهٔ آفتاب ـ رگبار کلمات)	/۵
۶	نوشتهٔ زیر در مورد چه کسی است؟ « از نوادگان فتحعلی شاه قاجار بود و تحصیلاتش در مدرسهٔ دارالفنون صورت گرفت. زبان نوشته‌های او ساده و روان است و در بیشتر مواقع، مسائل مختلف اجتماعی را با شوخی‌های نیشدار بیان می‌کند. »	/۵
	** دانش زبانی و ادبی، ۲/۵ نمره **	
۷	نقش دستوری(نهاد، مفعول، متمّم، قید، فعل، مُسند) واژه‌های مشخص شده را بنویسید. خُرسند شود ز تو خداوند تو: ..... خداوند:	/۵
۸	در متن زیر، دو « گروه اسمی » وجود دارد؛ « هستهٔ » آنها را مشخص کنید. « بیشتر دانش‌آموزان کلاس ما حاضر هستند. »	/۵
۹	« مشبّهٌ‌به » و « وجه‌شبه » را در نوشته زیر نشان دهید. او بسیار آرام بود. همچون اقیانوسی بی‌کران و عمیق. مشبّهٌ‌به: ..... / وجه‌شبه:	/۵

۱۰	در بیت زیر چه آرایه‌ای به وضوح دیده می‌شود؟ در مورد آن توضیح دهید. « خواستند از تو بگویند شبی شاعرها / عاقبت با قلم شرم نوشتند: نشد »	/۵
۱۱	جدول زیر را کامل کنید. جمله: عزّت از خواری نشناخته‌ای / مصدر: شناختن / بن ماضی: ..... / بن مضارع: ..... / فعل: نشناخته‌ای	/۵
	** درک مطلب، ۲/۵ نمره **	
۱۲	کدام گزینه از آدابی نیست که بُهلول به جُنَید تعلیم داد؟ الف) غذا خوردن ب) آموزش دادن ج) خوابیدن د) صحبت کردن	/۲۵
۱۳	حدیث « قُولوا الحَقَّ و لَو عَلَی أنفُسِکُم » با کدام گزینه ارتباط معنایی دارد؟ الف) چون با ادب و تمیز باشی / پیش همه کس، عزیز باشی ب) زین گفته، سعادت تو جویم / پس یاد بگیر هر چه گویم ج) می‌کوش که هر چه گوید استاد / گیری همه را به چابکی یاد د) زنهار مگو سخن به جز راست / هر چند تو را در آن، ضررهاست	/۲۵
۱۴	دربارهٔ مفهوم مشترک ابیات زیر توضیح دهید. غافل منشین نه وقت بازی است / وقت هنر است و سرفرازی است روزی که در آن نکرده‌ای کار / آن روز ز عمر خویش مشمار	/۵
۱۵	مفهوم کنایه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) اکنون عصر چیرگی رایانه بر تار و پود زندگی بشر است. ..... ب) هر کس ایران را به درستی بشناسد، دل بدان خواهد باخت.	/۵
۱۶	برترین و گرامی‌ترین ارمغان ایران به دیگر سرزمین‌ها چیست؟	/۵
۱۷	پاسخ پیرمرد خارکِش به نوجوان مغرور چه بود؟	/۵
	** روان‌نویسی شعر و نثر، ۱/۵ نمره **	
۱۸	ابیات زیر را به فارسی روان امروزی برگردانید. الف) کنم از جَیب نظر تا دامن / چه عزیزی که نکردی با من ب) نور خورشید در جهان، فاش است / آفت از ضعف چشم خفّاش است ج) گلستان کند آتشی بر خلیل / گروهی بر آتش برد ز آب نیل	۱/۵
	** سربلند و پیروز باشید **	۱۰

ردیف	پاسخ‌نامه ** **
۱	الف) سوراخ کردن ـ ب) بافنده ـ ج) مکان، کوچه و محله ـ د) پوشش ماهی، فَلس
۲	الف) غلط ـ ب) صحیح
۳	سنا× = ثنا ـ أیان× = عیان
۴	الف) رادان(جمع): راد ـ ب) ارمغان(مفرد): ارمغان‌ها
۵	۱ـ آینه‌های ناگهان و ۲ـ در کوچهٔ آفتاب
۶	ایرج میرزا
۷	تو: متمّم ـ خداوند: نهاد
۸	دانش‌آموزان: هسته گروه اسمی و نهاد ـ حاضر: هسته گروه اسمی و مُسند
۹	مشبّهٌبه: اقیانوسی بی‌کران و عمیق ـ وجه‌شبه: بسیار آرام
۱۰	آرایهٔ واج‌آرایی؛ زیرا حرف(صامت) «ش»، پنج بار تکرار شده است و در هنگام خواندن هم به خوبی خود را نشان می‌دهد.
۱۱	جمله: عزّت از خواری نشناخته‌ای / مصدر: شناختن / بن ماضی: شناخت / بن مضارع: شناس / فعل: نشناخته‌ای
۱۲	گزینه ب) آموزش دادن
۱۳	گزینه د) زنهار مگو...
۱۴	هر دو می‌گویند که آدمی بهتر است همیشه در تلاش و تکاپو باشد، قدر عُمر را بداند و آن را هدر ندهد.
۱۵	الف) همه چیز ـ ب) عاشق آن(ایران) می‌شود.
۱۶	برترین و گرامی‌ترین ارمغان ایران به دیگر سرزمین‌ها، اندیشه و خِرَد و فرهنگ است.
۱۷	گفت خداوند را سپاس می‌گویم که محتاج شخص پستی مانند تو نمی‌باشم و با این همه ضعف و ناتوانی، دارای عزّت، جوانمردی و آزادی هستم.
۱۸	الف) وقتی که از سر تا پای خودم را نگاه می‌کنم، می‌بینم که همه نوع بزرگواری و ارجمندی در حق من کرده‌ای. ب) نور آفتاب در همه جهان آشکار و پیداست و مشکل از ضعف بینایی چشم خفّاش است که نمی‌تواند آن را ببیند. ج) آتش را برای حضرت ابراهیم(ع) خاموش و تبدیل به گلستان می‌کند و لشکر فرعون را در رود نیل غرق کرده و به آتش جهنم می‌برد.